

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 14. oktober 2024

Sak 2024/700 - Et slag av gangen - org.nr. 926 604 376 - klage over vedtak om delvis godkjenning av søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Et slag av gangen (heretter «klager» eller «foreningen») søkte 29. august 2023 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022. Søknaden gjaldt et søknadsbeløp på 556 545 kroner etter dokumentert modell.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte ytterligere dokumentasjon fra klager 6. november 2023. Klager sendte inn dokumentasjon 7. november 2023.
- (3) Lotteritilsynet godkjente deler av søknaden 20. desember 2023, men reduserte kompensasjonsbeløpet fra 556 545 kroner til 356 545 kroner. Tilsynet reduserte søknadsbeløpet med 200 000 kroner, som tilsvarte den merverdiavgiften klager betalte i forbindelse med kjøp av oppfølgingstjenester fra Emploi AS. Tilsynet begrunnet reduksjonen med at disse kostnadene var knyttet til aktivisering og arbeidstrening, og at dette er en oppgave Arbeids- og velferdsetaten (NAV) har ansvar for å gjennomføre, jf. lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven) § 4. Tilsynet vurderte at denne delen av klagers virksomhet kom «offentlige oppgaver til gode» og kunne derfor ikke kompenseres, jf. forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften) § 3 tredje ledd bokstav f.
- (4) Klager påklaget vedtaket 9. januar 2024. Klager viser til at foreningen har en samarbeidsavtale med Emploi AS, der foreningen har kjøpt tjenestene til en jobbspesialist. Denne jobbspesialisten skal følge opp deltakerne i Et slag av gangen, og hjelpe dem med å komme seg ut i arbeidslivet. Klager anfører at jobbspesialisten opererer utenfor den tradisjonelle byråkratiske strukturen til NAV, og at jobbspesialisten kan jobbe mer langsiktig og følge deltakere i alle overganger, enten det er fra fengsel, institusjoner, frisklivssentraler eller andre instanser. Klager anfører videre at jobbspesialisten tilbyr tjenester som NAV ikke kan dekke på egenhånd, og peker spesielt på at jobbspesialisten kan følge opp deltakerne også *etter* ansettelse, noe som ofte ikke er tilfelle i ordinære arbeidsmarkedstiltak. Videre viser klager til at mange av deltakerne i Et slag av gangen står langt unna jobb og skole, og at de ofte ikke er tilknyttet NAV eller andre hjelpetiltak. Klager anfører at jobbspesialistens oppgaver skiller seg fra det offentliges samfunnsoppdrag om å sikre arbeid og velferd til alle, da jobbspesialisten bistår

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

deltakerne på et tidligere stadium enn det NAV gjør. Jobbspesialisten komplementerer de offentlige NAV-tjenestene, og erstatter dem ikke. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

- (5) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 30. april 2024 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (6) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (7) Ved søknad etter dokumentert modell følger det av forskriften § 8 første ledd at søknadsbeløpet er merverdiavgiftskostnader på varer og tjenester basert på regnskap ett år tilbake i tid, etter generelle avgrensninger etter § 6.
- (8) Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd.
- (9) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav f at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon for virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode.
- (10) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (11) Et slag av gangen sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 om delvis godkjenning av søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022.
- (12) Lotteritilsynet reduserte klagers søknadsgrunnlag og innvilget et kompensasjonsbeløp på 356 545 kroner, med den begrunnelse at oppfølgingstjenestene som ble kjøpt av Emploi AS kommer offentlige oppgaver til gode.
- (13) Spørsmålet for Lotterinemnda er om klager har rett på hele søknadsbeløpet tilsvarende 556 545 kroner.
- (14) Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav e og f at det ikke gis kompensasjon til virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode, og heller ikke til virksomhet hvor det offentlige kan påvirke eller legge føringer for virksomheten. Regelen er utformet for at merverdiavgiftskompensasjonsordningen ikke skal kompensere momskostnader til virksomhet som er ment å være en offentlig oppgave.
- (15) Begrepet «offentlige oppgaver» er ikke nærmere definert i forskriften. Det er derfor et spørsmål om offentlig oppgaver kun skal gjelde oppgaver som ved lov eller forskrift er lagt til det offentlige, eller om ordlyden også skal gjelde der det offentlige har et mer overordnet ansvar. Når lovgiver ikke har gitt noen føringer for tolkningen av ordlyden, tilsier hensynet til forutberegnelighet at man bør være forsiktig med å tolke ordlyden for vidt, slik at utgangspunktet må være at det er lovbestemte oppgaver som omfattes av

ordlyden. Likevel kan finansieringsmodell eller andre styringsforhold være et moment i retning av at det er en offentlig oppgave.

- (16) Når det gjelder forskriften § 3 tredje ledd bokstav f, er dette en kodifisering av praksis utviklet i forbindelse med tidligere gjeldende forskrift § 5 tredje ledd bokstav a. Kulturdepartementet omtalte denne bestemmelsen i brev til Lotteritilsynet 12. mai 2011, og uttalte der at:

«Intensjonen bak begrensningen i forskriftens § 5 tredje ledd er at organisasjoner der det offentlige har en sterk grad av involvering faller utenfor ordningen. Med sterk grad av involvering menes for eksempel at majoriteten av styremedlemmer oppnevnes av det offentlige eller at det offentlige legger sterke føringer for driften. Med sterke føringer for driften menes at det offentlige ønsker å oppnå spesifikke mål med sin involvering og finansiering.»

- (17) Lotterinemnda legger til grunn at et tilskuddsbrev kan være et eksempel på et dokument som kan legge sterke føringer for driften. Videre er det en slik sammenheng mellom bokstav e og f og formålet med bestemmelsen, at det er naturlig at finansiering og finansieringsmodell også kan være et relevant moment å vektlegge ved vurderingen av om en virksomhet kommer offentlige oppgaver til gode, se for eksempel sak 2023/1163. Denne saken gjelder bestemmelsen i pengespilloven, men vurderingen vil også være relevant etter reglene om merverdiavgiftskompensasjon. I denne saken la nemnda særlig vekt på at det er opprettet en egen tilskuddsordning rettet mot drift og etablering av fontenehus i Norge, og at det er satt av egne midler til ordningen i statsbudsjettet. Tilskuddsordningen stiller også omfattende og detaljerte krav om ordningens måloppnåelse. Dette må etter nemndas syn være relevant i vurderingen av om virksomheten kommer offentlige oppgaver til gode.
- (18) Formålet til Et slag av gangen kommer frem av foreningens vedtekter § 2. Her står det at foreningen har som «formål å søke midler og yte støtte til landets golfklubber som i tillegg til sin vanlige aktivitet, driver eller ønsker å drive aktivitetstilbud for målgruppen [...]». Det står videre at målsetningen med tilbudet er «å skape et aktivitetstilbud for målgruppen som gir fysisk aktivitet samt skape arena for sosial utvikling, mangfold og integrering hvor matservering og arbeidstrening også vil være viktige elementer i tilbudet, gjennom samarbeidspartnere».
- (19) Foreningens målgruppe er mennesker med «rusavhengighet eller psykisk syke, unge lovbrytere/rusmisbrukere, domfelte og løslatte og unge «utenfor»», jf. foreningens vedtekter § 3. Det står videre i vedtektsbestemmelsen § 3 at rekruttering av målgruppen skjer «gjennom behandlingsinstitusjoner, besøk til fengsler, samarbeid med Kriminalomsorgen/Friomsorgen, deltagerne selv og deres nettverk, Barnevern og Nav og kommunens relevante enheter».
- (20) I arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 4 første ledd står det at NAV har ansvaret for gjennomføringen av arbeidsmarkeds-, trygde- og pensjonspolitikken. NAV skal etter andre ledd blant annet forvalte lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven). Formålet med arbeidsmarkedsloven er «å bidra til å oppnå et inkluderende arbeidsliv gjennom et velfungerende arbeidsmarked med høy yrkesdeltakelse og lav arbeidsledighet», jf. arbeidsmarkedsloven § 1. Forskrift 11. desember 2015 nr. 1598 om arbeidsmarkedstiltak (tiltaksforskriften) gir nærmere bestemmelser om arbeidsmarkedstiltakene, som blant annet innebærer arbeidsavklaring,

arbeidstrening, oppfølging og mentor, arbeidsforberedende trening og varig tilrettelagt arbeid for de som har behov for å skaffe seg eller beholde arbeid.

- (21) Lotterinemnda legger til grunn at arbeidstrening er en del av klagers formål, jf. vedtektsbestemmelsen § 2. Klager har kjøpt jobbspesialisttjenester av Emploi AS for 1 000 000 kroner, hvorav 200 000 kroner av beløpet er merverdiavgift. Lotterinemnda legger til grunn at deler av oppdraget til en jobbspesialist er å drive med oppfølging av personer som står langt unna arbeidslivet, og at det endelige målet er å få disse personene i arbeid. Nemnda legger videre til grunn at en jobbspesialist utfører mange av de tiltakene som er nevnt i tiltaksforskriften. Nemnda mener følgelig at jobbspesialisten knyttet til Et slag av gangen utfører en lovpålagt oppgave, jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 4, jf. arbeidsmarkedsloven § 1, jf. tiltaksforskriften. Utgangspunktet er at jobbspesialisten driver med virksomhet som kommer «offentlige oppgaver til gode», jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f.
- (22) Klager anfører at jobbspesialisten tilbyr tjenester som NAV ikke ville ha dekket. Lotterinemnda finner ikke dette avgjørende for vurderingen. Jobbspesialisten vil i all hovedsak utføre oppgaver som er underlagt det offentliges ansvarsområde. Nemnda finner også grunn til å nevne at klagers virksomhet i stor grad er finansiert av offentlige tilskuddsmidler, og at klager har mottatt 2 000 000 kroner fra NAV gjennom tilskuddsordningen «Tilskudd til aktivisering og arbeidstrening av personer med liten eller ingen tilknytning til arbeidsmarkedet i regi av frivillige organisasjoner».
- (23) Lotterinemnda kommer på bakgrunn av det ovennevnte til at jobbspesialisten i Et steg av gangen driver med virksomhet som kommer «offentlige oppgaver til gode», jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f. Det var dermed korrekt av Lotteritilsynet å trekke fra merverdiavgiften på 200 000 kr som var knyttet til kjøpet av disse tjenestene fra Emploi AS, jf. forskriften § 8.

Konklusjon

- (24) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur